

Република Србија
Врховни касациони суд
Рев2 2134/2015
16.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца Д.Ћ. из З., чији је пуномоћник Г.С., адвокат из Ч., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа З., коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, вредности предмета спора 108.789,68 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 671/15 од 13.05.2015. године, у седници одржаној 16.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 671/15 од 13.05.2015. године, као изузетно дозвољеној, применом члана 395. ЗПП.

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 671/15 од 13.05.2015. године у делу којим је одлучено о захтеву тужиоца за исплату трошкова за исхрану у току рада и неисплаћеног регреса.

УКИДА СЕ се пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 671/15 од 13.05.2015. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П1 111/15 од 12.02.2015. године у делу којим је одлучено о захтеву тужиоца за исплату мање плаћене накнаде за прековремени и ноћни рад и рад у дане државних и верских празника, са припадајућим доприносима, као и у делу којим је одлучено о трошковима поступка и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање у том делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 111/15 од 12.02.2015. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтеви којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му плати укупно 108.789,68 динара и то на име рада у дане државних и верских празника, за прековремени и ноћни рад, за периоде и у појединачним месечним износима са припадајућом законском каматом, ближе одређеним овим ставом изреке, као и да надлежном Фонду ПИО и Фонду

здравственог осигурања у корист тужиоца уплати одговарајуће доприносе, као и да му плати накнаду на име трошкова за исхрану у току рада и неисплаћеног регреса за годишњи одмор, за периоде и у појединачним месечним износима са припадајућом законском каматом, ближе одређеним овим ставом изреке. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 671/15 од 13.05.2015. године, жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се о ревизији одлучи као посебној ревизији, применом члана 395. ЗПП, због потребе уједначавања судске праксе.

Решењем Р4 59/15 од 10.09.2015. године, Апелациони суд у Новом Саду је предложио Врховном касационом суду да одлучи о ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној, применом члана 395. ЗПП.

Врховни касациони суд налази да је правилан став Апелационог суда у Новом Саду да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца, применом члана 395. ЗПП, имајући у виду да је тужилац уз ревизију доставио одлуке Апелационг суда у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду, из којих произилази да су основани наводи о различитом поступању (одлучивању) апелационих судова у истој правној ствари, што указује на потребу одлучивања о ревизији, као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе апелационих судова, због чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 399. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр.125/04 и 111/09, који закон се у конкретном случају примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП – објављеног у „Сл. гласнику РС“ бр.72/11), па је нашао да је ревизија делимично основана, а делимично неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка, због којих се, применом члана 398. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према до сада утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене, а решењем од 24.04.2008. године распоређен је на радно место полицајца. Истим решењем тужиоцу је одређена и висина плате, у складу са чланом 3, 4. и 7. Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова од 26.06.2006. године, на који начин му је, почев од 07.04.2009. године, одређен укупан коефицијент за обрачун и исплату плате у висини од 18,27. Поређењем коефицијента тужиоца са коефицијентом М.П., запослене код тужене на дактилографским и административно техничким пословима, којој је одређен укупан коефицијент 12,84, утврђено је да је према члану 3. Правилника - основни коефицијент, тужилац разврстан у 20. платни разред са коефицијентом 9,96, а упоредна радница у 31. платни разред са коефицијентом 6,68; према члану 4. Правилника - додатни коефицијент (према стручној спреми и радном статусу-месту) тужиоцу је одређен коефицијент 6,52, а упоредној радници 4,61, иако обоје имају IV степен стручне спреме, а према члану 7. Правилника – додатни

коэффициент за звање односно чин, тужиоцу је одређен коефицијент 1,79, а упоредној радници, у звању референта, коефицијент 1,55. Оценом налаза судског вештака, судови су утврдили број часова прековременог и ноћног рада, као и рада у дане државних и верских празника тужиоца (нередовност у раду), те је утврђено и да му је обрачун и исплата плата вршен за 174 часа месечно. Поређењем плате тужиоца са упоредним радником, М.П., судови су утврдили да је у утуженом периоду, додатни коефицијет тужиоца у односу на додатни коефицијент М.П., већи за 41,43%. Судови су утврдили и да тужиоцу у спорном периоду нису плаћени трошкови за исхрану у току рада и регрес за годишњи одмор.

Код овако утврђеног чињеничног стања, судови налазе да је за утужени период, у односу на тражену нередовност у раду, тужиоцу већ извршено увећање плате преко 30%, кроз увећање додатног коефицијента-након 01.07.2006. године (почетак примене Правилника тужене од 26.06.2006. године), у складу са чланом 147. у вези члана 146. став 1. Закона о полицији, чиме је тужена испунила своју обавезу према њему по овом основу, у смислу члана 295. ЗОО, што и тужбени захтев у овом делу чини неоснованим.

Побијаном правноснажном одлуком одбијен је и тужбени захтев којим је тужилац тражио исплату накнаде трошкова исхране у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, јер за то не постоји правни основ, с обзиром да ове накнаде нису предвиђене ни Законом о платама државних службеника и намештеника, ни Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника, као ни Посебним колективним уговором за државне органе, који су били на снази у утуженом периоду.

Врховни касациони суд налази да се ревизијом неосновано указује да је приликом одлучивања о делу тужбеног захтева, којим је одлучено о захтеву за исплату трошкова исхране у току рада и регреса за годишњи одмор погрешно примењено материјално право.

Наиме, у складу са чланом 1. став 2. Закона о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“ бр.101/07), по коме се поједина права и дужности државних службеника у појединим органима могу посебним законом уредити и другачије, ако то произилази из природе њихових послова, на одређивање висине плате запослених код тужене примењују се одредбе члана 146 и 147. Закона о полицији („Сл.гласник РС“ бр.101/05 и 63/09, који је био на снази у утуженом периоду) и подзаконски акти донети у спровођењу Закона о полицији. Наведеним прописима нису регулисане и накнаде трошкова и друга примања запослених код тужене, у које спадају између осталог и трошкови исхране у току рада и регрес за годишњи одмор. У таквој ситуацији, за одређивање постојања права на исплату ових трошкова, има места примени Закона о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“ бр.101/07), као посебног закона, који регулише примања државних службеника. Међутим, право на накнаду ових трошкова није изричито предвиђено ни Законом о платама државних службеника и намештеника, већ је, чланом 39. Закона, само прописана могућност да се посебним колективним уговором за државне органе, могу предвидети и друга примања државних службеника, према општим прописима о раду. Дакле државни службеници и намештеници могу имати право на исплату ове врсте трошкова само ако је то предвиђено посебним колективним уговором или другим подзаконским актом, што у конкретној ситуацији није случај, с обзиром да ни Посебни колективни уговор за државне органе („Сл. гласник РС“ бр.95/08), ни

Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника („Сл. гласник РС“ бр.86/07 и 93/07), не предвиђају право запослених у државним органима на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Сходно изнетом, судови правилном применом материјалног права налазе да не постоји законом прописан основ за исплату тужиоцу ове врсте трошкова, па је правилно у том делу одбијен тужбени захтев, као неоснован.

На основу изнетог, применом члана 405. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Међутим, наводи ревизије о погрешној примени материјалног права у делу којим је одлучено о захтеву за исплату накнаде за прековремени и ноћни рад и за рад у дане државних и верских празника, су основани.

Законом о полицији („Сл.гласник РС“ бр.101/05 и 63/09, који је био на снази у спорном, утуженом периоду), одређено је да се основна плата запослених код тужене, састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радна места, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова (члан 146. став 2. Закона). Додатни коефицијент утврђен у складу са чланом 146. став 2. овог Закона, применом на основицу увећава плату за 30 до 50% у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 1.), а уз сагласност Владе, за поједине категорије запослених могу се утврдити додатни коефицијенти који омогућавају увећање и за више од 50% у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 2. истог Закона). Правилником о платама запослених у МУП-у, од 26.06.2006. године, одређени су додатни коефицијенти запослених.

Правилна примена наведених законских одредаба подразумева да полицајци и овлашћена службена лица запослена код тужене, почев од ступања на снагу Правилника о платама од 26.06.2006. године до 08.12.2011. године, када су ступиле на снагу измене Закона о полицији (“Сл.гласник РС” 92/11), немају право на увећање плате по основу нередовности у случају да је њихова плата већ увећана 30 до 50% у односу на плате других државних службеника.

Да ли је плата полицајца који има статус овлашћеног службеног лица увећана за наведени проценат, представља фактичко питање, које је потребно утврдити у сваком конкретном случају и то поређењем са платом полицајског службеника истог степена школске спреме који такође има статус овлашћеног службеног лица, али који нема нередовност у раду. При том, сама садржина одредбе члана 147. Закона, указује да приликом утврђивања да ли је тужиоцу већ увећана плата по овом основу, упоредни радник не може бити државни службеник коме је у старту утврђен нижи коефицијент већ по основу радног статуса – радног места и по основу разврставања у знатно нижи платни разред (како је учињено у спроведеном поступку пред нижестепеним судовима).

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право када је околност - да ли је тужиоцу већ признато и утврђено право на увећану зараду по основу прековременог и ноћног рада, као и за рад у дане државних и верских празника, утврђена стављањем у сразмеру коефицијента тужиоца са коефицијентом референта коме је по основу платног разреда и радног места већ одређен знатно нижи коефицијент за обрачун плате.

На овај начин, побијаном одлуком је о основаности овог дела тужбеног захтева одлучено уз погрешну примену материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено, па је Врховни касациони суд, применом члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу трећем изреке.

У поновном поступку, првостепени суд ће чињенично стање утврдити у складу са примедбама из ове одлуке, а потом правилном применом материјалног права, донети нову и закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**